

Vuosikertomus 2006

Toiminta-ajatus

Tilastokeskus yhdistää tietoaineistot ja asiantuntemuksen tilastoiksi ja tietopalveluiksi yhteiskunnan tarpeisiin, edistää tilastojen käyttöä ja kehittää kansallista tilastotoimintaa.

Arvot

- Tilastoeettisten periaatteiden kunnioittaminen
- Yhteistyö ja keskinäinen arvostus
- Palveluhenkisyys
- Innovatiivisuus, jatkuva toiminnan ja osaamisen parantaminen
- Tuloksellinen toiminta

Visio

Tilastokeskus on alansa huippuyksikkö, joka on tunnustettu sekä kotimaassa että kansainvälisesti laadukkaasta tietotuotannostaan, osaamisestaan sekä yhteistyö- ja palvelukyvyystään.

Sisällysluettelo

Pääjohtajan katsaus	4
Generaldirektörens översikt	6
Tilastot, tutkimus ja tilastojen kehittäminen	
Pitkäjänteistä työtä tilastojen kehittämiseksi	8
Tuotteet ja palvelut	
Uusia palveluita eri asiakasryhmille	14
Tilastotuotannon voimavarat	
Talous pysyi tasapainossa	18
Osaaminen lisääntyy jakamalla	20
Kansainvälinen toiminta	
EU-puheenjohtajuus toi haasteita myös tilastoalalle	22
Tilastotoimi	
Tilastontuottajat tiiviissä yhteistyössä	24
Organisaatio	26

Pääjohtajan katsaus

Suomen kansantalouden hyvä kehitys loi vakaat puitteet kansallisen tilastoviraston toiminnalle vuonna 2006. Bruttokansantuotteen yli viiden prosentin kasvu heijastui myös tilastotiedon ja -palveluiden kysyntään. Yritykset laajensivat toimintaansa niin kotimaassa kuin ulkomailla, mikä edellytti luotettavaa ja ajantasaista tietoa toimintaympäristöstä.

Kotimaan politiikassa ajankohtaisia asioita olivat esimerkiksi kunta- ja palvelurakenteen uudistaminen ja julkisen sektorin tuottavuus-hankkeet. Näiden lisäksi muun muassa väestön ikääntyminen, energia-asiat, yritysten kansainvälistyminen, tulonjakokysymykset ja ilmastonmuutos olivat näkyvästi esillä yhteiskunnallisessa keskustelussa ja kehitysarvioissa.

Yhteiskunnallista keskustelua käytiin edelleen keskeisiltä osin Tilastokeskuksen tuottaman tiedon pohjalta. Virallinen tilasto säilytti vakiintuneen asemansa niin markkinoiden kuin politiikan päätöksenteossa. Myös asiakkailta saatu palaute, verkkopalveluiden kasvava kysyntä ja tiedotusvälineiden kiinnostus heijastivat runsasta mielenkiintoa virallista tilastoa kohtaan. Vuonna 2006 Tilastokeskus palveli suoraan lähes 10 000 asiakasorganisaatiota ja välillisesti vielä tätäkin laajempaa asiakaskuntaa.

Kansainvälinen toiminta oli poikkeuksellisen vilkasta vuonna 2006. Euroopan tilastojärjestelmän kehittämisessä keskeisiä olivat yhteisön tilastolainsäädännön ja ohjelmatyön uudistamiseen liittyvät kysymykset sekä priorisointiasiat ja käytännesääntöjen toteuttaminen. Vuoden jälkipuoliskolla – Suomen EU-puheenjohtajakaudella – Tilastokeskuksen vastuulla oli EU:n neuvoston tilastoasioita käsittelevän työryhmän puheenjohtajuus. Käsiteltävänä oli tuolloin ennätysmäärä tilastoalan asetus- tai päätösluonnoksia.

Kansainvälisiin kokouksiin, työryhmiin ja seminaareihin osallistuttiin aktiivisesti. Elokuussa 2006 Tilastokeskus vastasi Joensuussa pidetyn kansainvälisen IARIW-konferenssin järjestelyistä.

Vuonna 2006 Tilastokeskuksen tuottavuus kasvoi. Kasvu johtui siitä, että kokonaistuotos kasvoi kokonaispanoksia nopeammin. Tilastokeskus on viime vuosina ottanut vastuulleen uusia tilastointialueita kuten energiatilastot ja kasvihuonekaasupäästöjen tilastointi. Myös monilta muilta osin tilastojen kuvausalueita on laajennettu.

Verkkopalveluiden tarjonnan kasvu näkyy myös rakenteellisina muutoksina palveluiden kysynnässä. Vuonna 2006 esimerkiksi maksuttoman verkkopalvelun kävijämäärät kasvoivat neljäsosan edellisvuodesta. Myös maksullisen toiminnan tulot tulevat yhä enemmän erilaisista verkkopalveluista samalla, kun perinteisten tilastojulkaisujen myynti vähenee.

Vuonna 2006 maksullisen toiminnan tulot lisääntyivät kaikkiaan parisen prosenttia edellisvuodesta. Erityisselvitysten, tutkimusaineistojen ja rekisteripalveluiden kysyntä kasvoi. Myös asiakaskoulutuksen volyymi laajeni. Haastatteluorganisaation toiminta ja kansainvälinen konsultointi pysyivät korkealla tasollaan. Valtio, elinkeinoelämä ja kunnat säilyivät kansallisen tilaston keskeisinä asiakassektoreina Euroopan unionin ohella.

Palvelurakenteen muutos on edellyttänyt aktiivista kehitystyötä. Vuonna 2006 jatkettiin tuotantomallin yhtenäistämistä ja kehittämistä. Henkilöstö 2010- ja Tuottavuus 2010 -ohjelmia toteutettiin. Johtamis- ja esimiestyötä kehitettiin muun muassa vastuualuejakoja selkiyttämällä. Yrityksille ja yhteisöille suunnatun tiedonkeruun sähköistäminen saatiin päätökseen. Osaamisstrategian uudistaminen käynnistettiin ja samoin tilastojen läpivalaisutoiminta. Intranet-uudistuksella haettiin tehoa sisäiseen viestintään. Myös toimintastrategian uudistaminen käynnistettiin.

Tilastokeskus osallistui Suomen laatupalkintokilpailuun vuonna 2006. Palaute oli pääosin myönteistä ja auttaa kehitystyön suuntaamista jatkossa. Tilastokeskus luokiteltiin ryhmään ”aktiiviset kehittäjät” ja lähelle toimialan kärkiorganisaatioita.

Toiminnan tuloksellisuutta kuvaavat mittarit osoittavat, että tuotteiden ja palveluiden kokonaislaatu ja relevanssi on kyetty turvaamaan. Vuosien 2006 ja 2007 alussa toteutetut henkilöstötutkimukset osoittivat, että henkilöstön työtyytyväisyys on lisääntynyt kaikilla tärkeillä osa-alueilla.

Viime vuosien suotuisasta kehityksestä huolimatta toimintaympäristö jatkuu haasteellisena. Asiakkaiden tilastotarpeet muuttuvat ja lisääntyvät. Niukka budjettirahoitus ja henkilöstön ikääntyminen korostavat tuottavuuden roolia. Euroopan tilastojärjestelmän käynnissä oleva vilkas kehittämisvaihe edellyttää aktiivisuutta kansallisilta tilastovirastoilta. Tietoturvan ylläpitäminen vaatii runsaasti työtä. Suuria haasteita liittyy myös luotettavan perustiedon hankintaan sekä kansainvälisten tilastosuositusten edellyttämien uudistusten toteuttamiseen.

Heli Jeskanen-Sundström

Generaldirektörens översikt

Den goda utvecklingen inom samhällsekonomin i Finland gav fasta ramar för den nationella statistikbyråns verksamhet år 2006. Ökningen av bruttonationalprodukten med mer än fem procent återspeglades också i efterfrågan på statistisk information och tjänster. Företagen utvidgade sin verksamhet såväl i Finland som utomlands och det krävde tillförlitlig och aktuell information om verksamhetsmiljön.

Aktuella frågor inom inrikes politiken var bl.a. revideringen av kommun- och servicestrukturen och produktivetsprojekten inom den offentliga sektorn. Utöver dessa var befolkningens åldrande, energifrågorna, företagens internationalisering, inkomstfördelningen och klimatförändringen uppmärksammade teman i samhällsdiskussionen och utvecklingsprognoserna.

Samhällsdiskussionen grundade sig alltjämt till sina centrala delar på information producerad av Statistikcentralen. Den officiella statistiken behöll sin etablerade ställning i beslutsfattandet, både på marknaden och inom politiken. Kundernas gensvar, den ökade efterfrågan på webbtjänsterna och uppmärksamheten från medierna vittnade också om ett stort intresse för den officiella statistiken. År 2006 betjänade Statistikcentralen direkt nästan 10 000 kundorganisationer och indirekt en ännu bredare kundkrets.

Den internationella verksamheten var exceptionellt livlig år 2006. I fokus vid utvecklingen av det europeiska statistiksystemet stod frågor med anknytning till unionens statistiklagstiftning och programarbete, prioriteringsfrågor och genomförandet av riktlinjerna för branschen (EES Code of Practice). Under den senare hälften av året – under Finlands EU-ordförandeskap – hade Statistikcentralen ansvaret för ordförandeskapet i den arbetsgrupp som handhade EU-rådets statistikärenden. En rekordmängd utkast till förordningar och beslut inom statistikbranschen behandlades under denna period.

Statistikcentralen deltog aktivt i internationella konferenser, arbetsgrupper och seminarier. I augusti 2006 ansvarade Statistikcentralen för arrangemangen för den internationella IARIW-konferensen i Joensuu.

Statistikcentralens produktivitet ökade under år 2006. Ökningen berodde på att totalproduktionen ökade snabbare än totalinsatserna. Under de senaste åren har Statistikcentralen åtagit sig nya statistikområden såsom energistatistiken och statistiken över utsläpp av växthusgaser. Beskrivningarna av statistiken har också i många andra avseenden utvidgats.

Ökningen av utbudet av webbtjänster syns också som strukturella förändringar i efterfrågan på tjänster. År 2006 ökade t.ex. antalet

personer som besökte de avgiftsfria webbtjänsterna med en fjärdedel från året innan. Även intäkterna av den avgiftsbelagda verksamheten kommer allt mer från olika webbtjänster samtidigt som försäljningen av de traditionella statistikpublikationerna minskar.

År 2006 ökade intäkterna av den avgiftsbelagda verksamheten med totalt ett par procent från året innan. Efterfrågan på specialutredningar, undersökningsmaterial och registertjänster ökade. Också i kundutbildningen gick volymen upp. Intervjuorganisationens verksamhet och den internationella konsultverksamheten låg fortfarande på en hög nivå. Staten, näringslivet och kommunerna var alltså centrala kundsektorer för den nationella statistiken, utöver Europeiska unionen.

Förändringen av servicestrukturen har krävt ett aktivt utvecklingsarbete. År 2006 fortsatte förenhetligandet och utvecklandet av produktionsmodellen. Programmen Personalen 2010 och Produktiviteten 2010 genomfördes. Lednings- och chefsarbetet utvecklades bl.a. genom att förtydliga indelningarna i ansvarsområden. Arbetet med att göra datainsamlingen från företag och organisationer elektronisk slutfördes. Revideringen av kompetensstrategin inleddes liksom genomlysningen av statistiken. Genom förnyandet av intranätet eftersträvades större effektivitet i den interna kommunikationen. Också revideringen av verksamhetsstrategin påbörjades.

Statistikcentralen deltog i tävlingen om Finlands kvalitetspris år 2006. Responserna var i huvudsak positiv och kommer att hjälpa till att bestämma riktningen för utvecklingsarbetet i framtiden. Statistikcentralen hänfördes till gruppen av "aktiva utvecklare", nära topporganisationerna inom branschen.

De mätare som beskriver verksamhetens prestation ger vid handen att man kunnat trygga såväl totalkvaliteten på produkterna och tjänsterna som deras relevans. De personalundersökningar som genomfördes i början av åren 2006 och 2007 visade att de anställda har blivit nöjda med sitt arbete inom alla viktiga delområden.

Trots den gynnsamma utvecklingen under de senaste åren kommer verksamhetsmiljön alltså att vara full av utmaningar. Kundernas statistikbehov förändras och ökar. En stram budgetfinansiering och personalens åldrande accentuerar produktivitetens roll också i fortsättningen. Den pågående intensiva utvecklingsfasen i det europeiska statistiksystemet förutsätter en aktiv medverkan av de nationella statistikbyråerna. Upprätthållandet av datasäkerheten kräver mycket arbete. Också anskaffningen av tillförlitliga primäruppgifter och genomförandet av de revideringar som de internationella statistikrekommendationerna förutsätter är förenat med stora utmaningar.

Heli Jeskanen-Sundström

Pitkäjänteistä työtä tilastojen kehittämiseksi

Vuoden 2006 toiminnassa painottui laatutyö. Tilastokeskus aloitti tilastoprosessien läpivalaisun ja valmisteli virallisen tilaston tuottajille itsearviointikyselyä Euroopan tilastojärjestelmän käytännesäännöistä. Lisäksi uudistettiin useiden tilastojen menetelmiä ja tietosisältöjä.

VUONNA 2006 Tilastokeskuksessa aloitettiin tilastoprosessien sisäinen auditointi eli ns. läpivalaisu. Tilastojen läpivalaisuun osallistui menetelmä-, tilasto- ja tietotekniikka-asiantuntijoita. Kertomusvuonna keskityttiin tilastojen sisällölliseen ja menetelmälliseen laatuun sekä yhtenäisyyteen.

Tilastokeskus valmisteli Suomen virallisen tilaston tuottajille suunnattua itsearviointikyselyä, jolla arvioidaan Euroopan tilastojärjestelmän käytännesääntöjen (Code of Practice) toteuttamista. Kysely toteutettiin vuoden 2007 alussa. Käytännesäännöt ovat EU-maiden tilastovirastojen kehittämä normisto, jolla pyritään parantamaan Euroopan virallisten tilastojen laatua.

Laatua tilastoissa -käsikirjan päivitys valmistui kertomusvuonna, ja julkaisu ilmestyi keväällä 2007. Kä-

sikirja kuvaa tilastotuotannon periaatteita ja parhaita käytäntöjä.

Uusia tilastoja kotitalouksien tulonjaosta ja julkisyhteisöistä

Tilastokeskuksen tuotantoon kuului runsaat 200 eri tilastoa. Helmikuussa julkistettiin uutena tilastona tulonjaon kokonaisaineiston tiedot. Tulonjaon kokonaisaineisto kuvaa kotitalouksien vuosituloja ja niiden jakautumista alueittain ja väestöryhmittäin.

Huhtikuussa julkistettiin uudet tilastot julkisyhteisöjen EMU-velasta sekä julkisyhteisöjen rahoitus-tilinpidosta. Kumpikin tilasto julkaistaan neljännesvuosittain.

Liikennetilastojen tuotanto uudistuu

Liikennetilastot-tiimissä laaditaan tilastoja moottoriajoneuvokannasta ja moottoriajoneuvojen ensirekisteröinneistä. Kuukausittain tuotettava ensirekisteröintitilasto on esimerkiksi nopeasta tilastotuotannosta: kuukauden viimeisen päivän yönä Ajoneuvohallintokeskuksen (AKE) ajoneuvoliikennerekisteristä poimitaan tiedot, joista tuotetaan kolmen työpäivän kuluessa valmiit tilastot.

– Tilastointia pyritään jatkuvasti tehostamaan ja tuotantoa automatisoimaan. Vuonna 2006 käynnistimme AKE:n kanssa laajan ajoneuvotilastojen tuotantojärjestelmän uudistuksen, kertoo tiiminvetäjänä toimiva yliaktuaari Laura Aitolehti.

Tietopalvelu ja erityisselvitykset ovat keskeinen osa tilastontekijöiden työtä. Selvityksiä tehdään esimerkiksi tiedotusvälineille ja autoalan järjestöille. – Aihealueen hallinta on tässä työssä haastavaa. Tekniikasta on hyvä olla kiinnostunut myös vapaa-aikana, jotta alan kehityksessä pysyy mukana, toteaa Aitolehti, joka on koulutukseltaan diplomi-insinööri.

Taloustilastoja kehitetään käyttäjiä kuunnellen

Tilastokeskuksessa saatiin vuonna 2006 päätökseen kansantalouden tilinpidon 10 vuotta kestänyt laaja uudistus, joka oli osa kaikkia EU-maita koskevaa Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmän harmonisointia.

Uudistus vaikutti muun muassa kansantalouden tilinpidon aikasarjatietoihin. – Tiedotimme viime vuonna aktiivisesti tilinpidon tietojen käyttäjille uudistuksesta ja sen vaikutuksista. Järjestimme myös useita koulutustilaisuuksia, joihin osallistui kymmeniä tiedonkäyttäjiä, kertoo tilastojohtaja Ari Tyrkkö taloudelliset olot -yksiköstä. Hän muistuttaa, että menetelmäuudistukset auttavat saamaan entistä luotettavamman kuvan Suomen talouden muutoksesta.

Vuonna 2006 Tilastokeskus ryhtyi laatimaan ensimmäistä kertaa koko organisaatiota koskevaa taloustilastostrategiaa. Strategiaa varten on selvitetty taloustilastojen haasteita ja kehittämiskohteita yhdessä tärkeimpien sidosryhmien eli muiden tilastotuottajien, tutkimuslaitosten, tiedonantajien ja tiedonkäyttäjien kanssa. Taloustilastostrategia valmistuu vuonna 2007.

Kansantalouden tilinpidon EU-harmonisointi päätökseen

Kansantalouden tilinpidon yli kymmenen vuotta kestänyt laaja uudistusprosessi saatiin kertomusvuonna päätökseen. Suomen kansantalouden tilinpito täyttää nyt EU-vaatimukset. Uudistuksen viimeisessä vaiheessa vuonna 2006 kansantalouden tilinpidossa otettiin käyttöön vuosittain vaihtuva perusvuosi, jolloin kiinteähintaiset luvut lasketaan edellisen vuoden hintoihin. Uusi menettely ottaa talouden rakennemuutokset paremmin huomioon kuin aiemmin käytetty kiinteä perusvuosi.

Toinen keskeinen menetelmämuutos oli siirtyminen kiinteähintaisten tietojen laskennassa kaksoisdeflatointiin. Menetelmän vaihtamisesta aiheutuvat muutokset bruttokansantuotteen kehityksessä eivät ole suuria koko talouden tasolla, mutta toimialatasolla erot voivat olla merkittäviä.

Maakuntien taloudellisista rakenteista uusi tutkimus

Kertomusvuoden syksyllä valmistui maakuntien taloudellisia rakenteita ja riippuvuuksia kuvaava panos-tuotos-tutkimus vuodelta 2002. Kaikki maakunnat kattava tutkimus tehtiin toista kertaa, edellinen tutkimus kuvasi vuotta 1995. Alueellinen panos-tuotos-tutkimus selvittää maakuntien väliset kauppavirrat sekä maakunnan riippuvuuden ulkomaankaupasta. Tutkimuksen avulla voidaan arvioida alueellisten toimenpiteiden vaikutuksia esimerkiksi tuotantoon tai työllisyyteen.

Asukasta ja kotitalouksia kohti lasketut tunnusluvut tuovat esille merkittäviä eroja maakuntien välillä. Esimerkiksi kotitalouksien asumismenot olivat vuonna 2002 suurimmat Uudellamaalla, keskimäärin lähes 3 600 euroa. Pohjois-Karjalassa ja Kainuussa kotitaloudet selvisivät keskimäärin hieman alle 2 600 eurolla.

Kuluttajahintaindeksi uudistettiin

Kuluttajahintaindeksi uudistettiin ja ensimmäiset uuden perusvuoden (2005) mukaiset indeksit julkistettiin helmikuussa. Indeksien painot muutettiin vastamaan vuoden 2005 yksityisen kulutuksen arvoa ja hyödykekori päivitettiin.

Indeksin hyödykekorista vaihtui noin viidennes. Uusia hyödykkeitä ovat muun muassa paistettavat leivät ja paistettavat kahvileivät, MP3-soitin ja ravintolaruoista pasta, kasvisruoka ja erikoiskahvi. Indeksistä poistui esimerkiksi mannasuurimot, kuvanauhuri, videokasetti ja filmirulla. Indeksissä seurataan kaikkiaan 497 hyödykkeen hintakehitystä.

Tietoturva ja tietosuoja tilastotyön perustana

Tilastojen tuottaminen on tietotyötä, johon liittyy olennaisena osana huolehtiminen tietosuojasta ja tietoturvallisuudesta.

– Tilastoja varten tietoa antavien tietosuojan on oltava rikkumaton, kertoo Timo Mannonen, joka hoitaa hallinnolliseen tietoturvaan liittyviä asiantuntija- ja valmistelutehtäviä. – Tilastoaineistojen ja tilastotiedon luotettavuus ja koskemattomuus on pystyttävä takamaan myös tietotekniikan kehittyessä. Tietoturva on tilastovirastolle strategisesti tärkeä kysymys.

Aiemmin Mannonen on ollut mm. mukana kehittämässä tilastojen tietojärjestelmiä sekä tilastoihin liittyviä luokitus- ja käsitetietokantoja. Sisäinen työkierto tarjosi mahdollisuuden siirtyä nykyisiin tehtäviin, joihin kuuluu tietoturva-asioiden lisäksi myös muita tietohallinnon ja -tekniikan kehittämis- ja asiantuntijatehtäviä.

– Tunnen olevani näköalapaikalla. Saan tehdä yhteistyötä valtionhallinnon tietoturva-asioista vastaavien tahojen kanssa, ja tärkeä osa työtä on toimintaympäristön jatkuva seuraaminen. Myös sisäinen verkottuminen esimerkiksi teknisistä ratkaisuista vastaavan tietotekniikkayksikön kanssa on antoisaa, toteaa Timo Mannonen, joka on koulutukseltaan datanomi.

Uusi indeksi palvelujen tuottajahinnoista

Kertomusvuoden huhtikuussa julkaistiin ensimmäistä kertaa palvelujen tuottajahintaindeksin kokonaisindeksi, joka muodostuu 24 toimialan indekseistä. Aikaisemmin oli julkaistu kokeellisesti 13 palvelutoimialan indeksejä. Kokonaisindeksi kattaa tällä hetkellä vajaat puolet palvelutoimialoista. Toimialakattavuutta parannetaan edelleen kehittämällä indeksejä uusille palvelutoimialoille. Uuden indeksin julkaiseminen voidaan aloittaa, kun toimialan tietoja on kerätty riittävän monelta yritykseltä vähintään vuoden ajan.

Palvelujen tuottajahintaindeksi täydentää kuluttajahintaindeksin ja teollisuuden tuottajahintaindeksin antamaa kuvaa hintojen muutoksista kansantaloudessa.

Ammattirekisteri valmistui

Kertomusvuoden lopulla valmistui uusi ammattirekisteri, joka sisältää henkilötason ammattitiedot koko työlliselle työvoimalle. Samalla uudistettiin ammattinimikkeiden automaattisessa koodauksessa käytettävä ammattisanakirja. Ammattitiedot on aiemmin tuotettu viiden vuoden välein väestölaskennan yhteydessä, mutta uusi ammattirekisteri mahdollistaa tietojen tuottamisen vuosittain. Ammattitietoja tarvitsevat erityisesti eri ministeriöt sekä aluehallinto.

Ammattirekisterin tiedonkeruu tapahtuu pääasiassa hyödyntämällä hallinnollisten rekisterien ammattitietoja. Lisäksi yrityksiltä kerätään tietoja erillisellä tiedustelulla.

Vaalitietopalvelua verkossa

Tilastokeskus tuotti tammikuussa 2006 pidettyjen presidentinvaalien viralliset tilastot. Ennakkotiedot julkistettiin vaaliyönä ja vahvistetut tilastot tulosten varmistuttua. Vaalitulokset julkaistiin Internetissä maksuttomilla vaalisivuilla ja StatFin-tilastopalvelussa. Lisäksi verkossa julkaistiin maksuton vaalikarttapalvelu, jossa on tietoa ehdokkaiden kannatuksesta alueittain.

Presidentinvaalien äänestysprosentti oli ensimmäisellä kierroksella 73,9 ja toisella kierroksella 77,2. Vuoden 2000 toiseen kierrokseen verrattuna äänestysprosentti jäi 3,0 prosenttiyksikköä alhaisemmaksi. Aktiivisinta äänestäminen oli Uudenmaan vaalipiirissä, jossa äänestysprosentti nousi toisella kierroksella 80,7 prosenttiin.

Yritystukitietokanta tutkimuskäyttöä varten

Tilastokeskuksen yritysaineistojen tutkimuslaboratorioon perustettiin tietokanta, jonka avulla voidaan selvittää julkisen tutkimusrahoituksen ja elinkeinotukien taloudellisia vaikutuksia. Tietokantaan on kerätty kauppa- ja teollisuusministeriön, maa- ja metsätalousministeriön, työministeriön, Tekesin ja Finnveran

myöntämien yritystukien tiedot vuodesta 2000 alkaen. Tietoja voidaan yhdistää myös Tilastokeskuksen muihin yritysaineistoihin. Yritystukitietokanta on tarkoitettu erityisesti taloustieteellistä tutkimusta tekevien tutkijoiden käyttöön. Yritystukitietokannan on tuottanut kauppa- ja teollisuusministeriön asettama työryhmä yhteistyössä Tilastokeskuksen kanssa.

Tilastot heijastelevat yhteiskunnan ja arkielämän muutoksia

– Tilastoissamme näkyy elämän koko kirjo syntymästä kuolemaan, sanoo tilastopäällikkö Mari-Anna Berg. Hänen väestö- ja kuolemansyytilastot -vastuualueeseensa kuuluu tilastoja muun muassa syntyneistä, perheistä, avioliitoista, muuttaneista ja kuolleista. Vastuualueella kootaan myös sukupuolten tasa-arvoa kuvaavia tilastoja.

Tilastoihin kohdistuu tällä hetkellä paljon erilaisia haasteita. – Esimerkiksi kuolemansyiden koodauksen korkea laatu ja kansainvälinen vertailukelpoisuus on avainkysymys tilastoinnissa ja aineistojen tutkimuskäytössä.

Yhteiskunnan muutokset asettavat haasteita väestötilastoinnille. – Ulkomaalaiskäsite on muuttunut moniulotteisemmaksi, muuttoliike on vilkastunut, parisuhdemääritelmät ja perheet muuttuvat. Joudumme

esimerkiksi pohtimaan, miten tilastoissa tulisi kuvata suomalaista perhettä, toteaa Berg, joka on koulutukseltaan väestötieteestä väitellyt valtiotieteiden tohtori. – Tilastojen lukutaidon lisäksi tarvitsemme myös yhteiskunnan lukutaitoa.

Ajankohtaisiin aiheisiin liittyvän tilastotiedon kysyntä on jatkuvasti kasvanut. Väestötilastoissa tähän kysyntään on pyritty vastaamaan esimerkiksi avaamalla vuonna 2006 Internetissä tasa-arvotilastojen teemasivusto, joka antaa yleiskuvan sukupuolten välisestä tasa-arvosta suomalaisessa yhteiskunnassa. Lisäksi kertomusvuonna laadittiin osana sosiaalitulastojen yhteistyöryhmän toimintaa Suomalainen lapsi -julkaisua, jossa kuvataan lasten elämää ja elinoloja. Julkaisu ilmestyy keväällä 2007.

Kasvihuonekaasujen inventaarioyksikköön kuului vuonna 2006 yhteensä kahdeksan henkilöä: Teemu Oinonen (ylhäällä vasemmalla), tilastopäällikkö Riitta Pipatti, Leena Raittinen, Jani Torniainen, Tuija Lapveteläinen (alhaalla vasemmalla), Kari Grönfors, Pia Forsell sekä kuvasta puuttuva Kai Skoglund. Yksikössä työskentelevien koulutustaustat vaihtelevat tekniikan tohtorista luonnontieteen kandidaattiin.

Lisätietoa suhdannekehityksestä

Tilastokeskus ryhtyi tuottamaan koko maan tasoisten liiketoiminnan kuukausikuvaajien rinnalla maksullista Kasvukatsausta. Se mahdollistaa aiempaa tarkemman analyysin yritysten liikevaihdon sekä yritysten maksaman palkkasumman lyhyen aikavälin kehityksestä. Se tarjoaa myös lisätietoa talouden kehityksen syistä ja rakennemuutoksista.

Kasvukatsaus muodostuu avainluvut ja kuviot sisältävästä taulukkotiedostosta. Tuotteeseen voidaan liittää myös tarkempi asiantuntija-analyysi. Kasvukatsaus tuotetaan neljännesvuosittain teollisuuden, rakentamisen, kaupan ja palvelujen eri toimialoilta.

Laajoja tiedonkeruita käynnissä

Vuonna 2006 Tilastokeskus toteutti 38 henkilöhaastatteluun perustuvaa tiedonkeruuhanketta, joista osa oli poikkeuksellisen laajoja kuten esimerkiksi kulutustutkimuksen tiedonkeruu. Haastatteluaineistoja koottiin muun muassa kuukausittain tehtävää työvoimatutkimusta, kuluttajabarometriä ja matkailututki-

musta varten. Tietoja kerättiin myös tulo- ja elinolo-tutkimukseen, avointen työpaikkojen tutkimukseen, EU-tietoyhteiskuntatutkimukseen sekä aikuiskoulutustutkimukseen. Suurimpia asiakasrahoitteisia tiedonkeruita olivat maa- ja metsätalousministeriölle tehdyt maatilatutkimus ja satotutkimus, STAKESille tuotettu hyvinvointipalveluja koskeva tutkimus sekä Yleisradiolle tehty katsojatyytyväisyystutkimus.

Tilastokeskuksen haastatteliijaorganisaatioon kuuluvat koko maan kattava 153 henkilön tilastohaastattelijaverkosto, 41 puhelinhaastattelijaa sekä 21 rajanylityspaikoilla työskentelevää rajahaastattelijaa.

Suomalaiset kierrättävät ahkerasti

Helmikuun alussa käynnistyi laaja kulutustutkimuksen tiedonkeruu, joka jatkui helmikuun 2007 loppuun asti. Tutkimusta varten Tilastokeskus poimi lähes 8 000 kotitalouden otoksen, joka edusti kaikkia suomalaisia kotitalouksia. Otokseen kuuluvia kotitalouksia haastateltiin ja lisäksi kotitalouksien päivittäisistä kulutusmenoista kerättiin tietoa kahden viikon ajalta

Kasvihuonekaasuyksikkö raportoi Suomen päästöistä

Tilastokeskuksen kasvihuonekaasujen inventaariyksikkö vastaa Suomessa YK:n ilmastopöytäkirjan velvoittamasta kasvihuonekaasupäästöjen seurannasta. Yksikkö koordinoi päästölaskentaan osallistuvia asiantuntijalaitoksia ja kokoaa tulokset YK:n ilmastopöytäkirjan ja EU:n käyttöön.

Vuonna 2006 Tilastokeskus tuotti virallisen päästölaskentaratortin, jonka perusteella määritellään Suomen sallittu päästömäärä vuosille 2008–2012. – Kansainvälinen asiantuntijajaryhmä tarkastaa vuoden 2007 aikana raportin. Kun päästömäärä on lopullisesti määritelty, sitä ei voida enää muuttaa, kertoo tilastopäällikkö Riitta Pipatti, joka vastaa kasvihuonekaasujen inventaariyksiköstä. Vuonna 2006 valmistui myös maaraaportti, joka kuvaa muun muassa Suomen toimia ilmastomuutoksen torjumiseksi sekä ilmastomuutoksen vaikutuksia Suomessa.

Inventaariyksikkö osallistuu näkyvästi myös kansainväliseen yhteistyöhön. Yksikön asiantuntijat ovat olleet esimerkiksi mukana maailman hallitusten välisessä ilmastomuutospaneelissa (IPCC) kehittämässä menetelmiä, joita käytetään sekä YK:n ilmastopöytäkirjalle että EU:lle tehtävässä raportoinnissa, sekä osallistuneet YK:n ilmastopöytäkirjan neuvotteluihin raportoinnin asiantuntijoina.

kauppakuittien ja päiväkirjojen avulla.

Kulutustutkimuksen päätavoite on selvittää, mihin suomalaisten kotitalouksien rahat kuluvat eli paljonko kotitaloudet käyttävät rahaa esimerkiksi ruokaan, asumiseen, liikenteeseen, matkailuun ja terveyteen. Kulutusmenojen lisäksi tutkimuksessa selvitetään muun muassa kierrätystä ja kotitalouksien velkaantumista. Tutkimuksen tuloksia julkaistaan tilastoina ja raportteina pääosin vuonna 2008.

Kulutustutkimuksen ensimmäisten ennakkotietojen mukaan suomalaiset ovat ahkeria kierrättäjiä olipa kyse sanomalehdistä tai ongelmatai biojätteistä. Lähes joka toinen talous lajittelee ruokajätteet aina erilliseen astiaan. Myös kirpputorit ovat suomalaisille vakiintunut tapa kierrättää tavaraa.

Tietotekniikka osa arkipäivää

Suomalaiset ja tuleva tietoyhteiskunta -tutkimushankkeen tuloksia esittelevä raportti ”Kansalaisesta e-kansalainen. Tilastotutkimusten tuloksia suomalaisen tieto- ja viestintäteknikan käytöstä 1996–2005”

valmistui maaliskuussa. Tutkimushankkeeseen Tilastokeskus on saanut yhteistyökumppaneiksi ja tutkimuksen rahoittajiksi useita eri tahoja.

Tutkimuksen mukaan kymmenen viime vuoden aikana enemmistö suomalaisista on siirtynyt käyttämään uutta tieto- ja viestintäteknikkaa. Samalla uusien välineiden käytöstä on tullut osa arkipäivää. Vuonna 1996 tietokone oli yhdellä kotitaloudella neljästä, nykyään kahdella kolmesta. Internetin käyttö on muuttunut säännöllisemmäksi, ja yhä useampi käyttää Internetiä kotona päivittäin. Matkapuhelin on nykyään lähes kaikilla kotitalouksilla, kun vuonna 1996 matkapuhelin oli neljällä kymmenestä kotitaloudesta.

Sosiaalinen pääoma vaikuttaa terveyteen

Maaliskuussa järjestetyn sosiaalilastoseminaarin yhteydessä julkistettiin artikkelikokoelma ”Sosiaalinen pääoma Suomessa”. Se on ensimmäinen suomalainen katsaus sosiaalisen pääoman mittaamiseen ja tilastointiin. Julkaisussa tarkastellaan sosiaalisen pääoman keskeisiä ominaisuuksia kuten luottamusta, osallistumista, vapaaehtoistyön tekemistä, sosiaalista kanssakäymistä ja vastavuoroisuutta. Lisäksi artikkeleissa käsitellään mm. sosiaalista pääomaa työyhteisöissä, yritysten verkostosuhteita ja työehtosopimuksia.

Julkaisun mukaan ihmiset kokevat terveytensä sitä paremmaksi, mitä enemmän heillä on sosiaalista pääomaa. Myös työyhteisöissä sosiaalinen pääoma on yhteydessä sekä työhyvinvointiin että taloudelliseen tehokkuuteen. Sosiaalinen pääoma parantaa työn organisointia, lisää työhönsä tyytyväisten osuutta sekä vähentää työttömyyttä.

Uutta tietoa työelämän muutoksesta

Työelämän muutokseen liittyviä kysymyksiä käsitellyt julkaisu ”Kaikilla mausteilla. Artikkeleita työolotutkimuksesta” julkistettiin kesäkuussa. Julkaisun pääteemoja ovat muutokset tietotyössä, työajoissa ja jouston mahdollisuuksissa, työolot ja esimiestyö erilaisissa työyhteisöissä, epävarmuuden ja kiireen kokemukset sekä työtyytyväisyys, poissaolot ja psyykinen oireilu.

Tutkimuksen mukaan työn ja vapaa-ajan välisen rajan hämärtyminen, informaatiotulva sekä työpäivien katkonaisuus ja venyminen kohdistuvat rankimmin esimiehiin. Myös aikataulupaineet ovat suuria: viidenes esimiehistä kokee, ettei voi työssään vaikuttaa aikatauluihin lainkaan. Tämä heikentää esimiesten mahdollisuuksia huolehtia alaistensa jaksamisesta.

Uusia palveluita eri asiakasryhmille

Tilastokeskuksen tuote- ja palvelutarjontaan kuuluu sähköisiä ja painettuja julkaisuja, verkkopalveluja sekä räätälöityjä selvityksiä. Vuonna 2006 Tilastokeskus panosti tilastotiedon saatavuuden parantamiseen. Verkkotarjontaa parannettiin esimerkiksi uusien asiakasryhmäkohtaisten palveluiden avulla.

TILASTOKESKUS julkaisi vuonna 2006 yhteensä 132 eri nimikettä painettuja ja sähköisiä julkaisuja. Tilastokeskus on suunnitelmallisesti vähentänyt painojulkaisujen nimikemäärää ja lisännyt sähköistä julkaisemista. Julkaisujen kokonaislevikki oli 51 000, mikä oli hieman enemmän kuin vuonna 2005.

Vuoden myydyin julkaisu oli taloutta ja yhteiskunnallisia ilmiöitä tarkasteleva Tieto&trendit-lehti, jonka tulot ohittivat nyt monta vuotta ykköspaikkaa pitäneen Suomen tilastollisen vuosikirjan. Muita suosituja julkaisuja olivat Kuntapuntari, Tilastokatsaus, IBS Newsletter ja Hyvinvointikatsaus.

Internet-palvelua kehitettiin

Tilastokeskuksen tuottamat tilastot ovat kattavasti saatavilla verkossa: kaikilla tilastoilla on oma sivukokoonaisuutensa www.tilastokeskus.fi-palvelussa. Vuonna 2006 palvelua parannettiin lisäämällä muun muassa sivukartta ja tilastojulkistusten arkisto sekä uusimalla

hakemisto. Myös tilastojen kotisivuja kehitettiin. Lisäksi aloitettiin tilastojulkistusten RSS-jakelu suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.

Marraskuussa tehtiin vuosittainen Internet-palvelun käyttömittausta, jonka mukaan Tilastokeskuksen sivuilla vierailtiin kuukaudessa noin 200 000 kertaa. Vierailut lisääntyivät edellisvuodesta.

Uusia tilastoportaaleja

Vuonna 2006 valmistui useita asiakasryhmäkohtaisia verkkopalveluita. Tammikuussa valmistui pääasiassa opettajien ja opiskelijoiden käyttöön tarkoitettu maksuton Opiksi-sivusto. Sivustolla kerrotaan muun muassa Tilastokeskuksen opetuskäyttöön soveltuvista palveluista ja julkaisuista, eri koulutusasteille tarjolla olevista oppimateriaaleista sekä eri oppiaineisiin liittyvistä tilastoista.

Syyskuussa Tilastokeskus avasi kaikille avoimen Kuntaportaalin, johon on koottu tietoa Tilastokeskuk-

Julkaisunimikkeet 2005–2006

	2005	2006
Säännöllisesti ilmestyvät julkaisunimikkeet	96	102
Kuukausijulkaisut	15	15
Neljännesvuosijulkaisut	13	14
Vuosijulkaisut	68	73
Epäsäännöllisesti ilmestyvät julkaisunimikkeet	38	30
Yhteensä	134	132

2006 ilmestyneitä uutuustuotteita

- Education in Finland -taskutilasto
- Finland's Culture in Figures 2006 -taskutilasto
- Kaikilla mausteilla. Artikkeleita työolotutkimuksesta.
- Kansalaisesta e-kansalainen. Tilastotutkimuksen tuloksia suomalaisten tieto- ja viestintäteknikan käytöstä 1996–2005.
- Sosiaalinen pääoma Suomessa
- Kasvukatsaus: www.tilastokeskus.fi/suhdannepalvelu
- Kuntaportaali: www.tilastokeskus.fi/kunnille
- Opiksi-sivusto: www.tilastokeskus.fi/opiksi
- Yritystutkimuspalvelut: www.tilastokeskus.fi/tutkimuspalvelut
- Yritysportaali: www.tilastokeskus.fi/yrityksille

sen palveluista erityisesti paikallishallinnolle. Kuntaportaalissa on muun muassa keskeiset tilastotiedot kaikista Suomen kunnista.

Lokakuussa avattiin yritysportaali, jossa on tietoa Tilastokeskuksen tarjoamista liike-elämää hyödyttävistä palveluista. Palvelu on tarkoitettu kaikille yritystietoa tarvitseville: yrityksille, yrittäjille ja yrityksiä palveleville toimijoille. Sivusto sisältää tietoa muun muassa yleisestä talouskehityksestä, hinta- ja kustannuskehityksestä sekä toimialoittaisesta kehityksestä.

Lisäksi Internetissä avattiin uusia teemasivustoja, jotka käsittelevät tietoyhteiskuntaa, sukupuolten tasa-arvoa ja sosiaalista pääomaa. Teemasivustot julkaistiin suomeksi ja englanniksi.

Monipuolista koulutusta tilastoista

Tilastokeskus järjesti tilastoalan koulutusta maksullisina asiakaskursseina ja verkossa olevan oppimateriaalin muodossa. Vuonna 2006 järjestettiin koulutustilaisuuksia edellisvuotta enemmän, yhteensä 36. Tilaisuuksista kuusi oli asiakkaiden erityistarpeisiin räätälöityjä kursseja ja yksi Eurostatin grants-avustuksella toteutettu kansainvälinen National Accounts in Practice -kurssi. Osallistujia tilaisuuksissa oli 659. Kurseilla käsiteltiin muun muassa tilastojen laadintaa ja käyttöä, tilastomenetelmiä ja -grafiikkaa sekä ajan-kohtaisiin ilmiöihin liittyviä tilastotietoja.

Internetissä toimii maksuton Verkkokoulu, joka sisältää tilastotiedon perusteita käsittelevää aineistoa. Verkkokoulua voidaan käyttää sekä itseopiskeluun että oppilaitoksissa opetuksen tukena. Verkkokoulun englanninkielinen versio avattiin vuoden 2006 alussa.

VIRSTA – tilastot osaksi ammattikorkeakouluopetusta -projektissa Tilastokeskus ja Helsingin kaupungin tietokeskus tarjosivat kolmen pääkaupunkiseudun ammattikorkeakoulun henkilöstölle tilastoihin ja tutkimusmenetelmiin liittyvää täydennyskoulutusta. Keväällä järjestettiin kolme koulutustilaisuutta ja lisäksi VIRSTAa esiteltiin useissa opetushenkilöstölle tarkoitetuissa koulutustapahtumissa. Projekti päättyi kesällä 2006.

Asiakaspalautte lisääntyi

Internetissä toimivaan asiakaspalauttekanava Anoppiin tuli vuonna 2006 runsaat 700 palautetta. Palautteiden määrä kasvoi huomattavasti edellisvuodesta. Kriittisiä palautteista oli 18 prosenttia, toiminnan kehitysehdotuksia

Tilastokeskus palvelee myös maakunnissa

Tilastokeskuksella on Turussa, Tampereella, Seinäjoella ja Oulussa aluepalvelutoimistot, jotka markkinoivat Tilastokeskuksen tuotteita ja palveluita. Aluepäällikkö Leila Perälä vastaa Seinäjoen aluepalvelutoimistosta, jonka toiminta-alueena ovat Etelä-Pohjanmaa, Pohjanmaa, Keski-Pohjanmaa ja Keski-Suomi. – Kierrän paljon esittelemässä Tilastokeskuksen palveluita esimerkiksi oppilaitoksissa, kirjastoissa ja erilaisissa tapahtumissa. Aluepalvelutoimistot järjestävät myös eri puolilla Suomea tiedotus- ja asiakastilaisuuksia, joissa tiedon käyttäjät ja Tilastokeskuksen asiantuntijat voivat kohdata toisensa.

Työssään Perälä on kokenut, että Tilastokeskuksen julkisuuskuva on hyvin myönteinen. – Tilastokeskuksen tietoja pidetään luotettavina. Haasteena onkin lähinnä se, miten Tilastokeskuksen tieto erottuu kasvavilla tietomarkkinoilla.

Leila Perälä on ollut keskeisesti mukana toteuttamassa vuonna 2006 Internetissä avattua yritysportaalia. Portaalia on kehitetty yhteistyössä muun muassa Suomen Yrittäjien ja sen aluejärjestöjen sekä Kauppakamarien kanssa. – Palvelua ei olisi voitu rakentaa ja kehittää ilman käyttäjien palautetta. Tämä pätee muuhunkin asiakaspalvelun kehittämiseen: on kuunneltava asiakasta.

EU-informaattikko opastaa tiedonhaussa

Eurostat on toteuttanut yhdessä EU:n jäsenvaltioiden kanssa maksuttoman tilastotietopalvelun (ESDS), joka opastaa Eurostatin tietokantojen käytössä ja tiedonhaussa. Suomessa EU-tilastotietopalvelu toimii Tilastokirjaston yhteydessä. Lisäksi Tilastokirjastossa ovat käytettävissä kaikki Eurostatin painetut ja elektroniset julkaisut. Tiedon tarvitsijan apuna Tilastokirjastossa työskentelee useita informaattikoita, joista Mikko Mäkinen on erikoistunut kansainväliseen ja EU-tietopalveluun.

Vuonna 2006 EU-tilastotietopalveluun tuli selvästi edellisvuotta enemmän kyselyitä. – Verkkopalvelut ovat parantuneet ja tietokannoista on saatavissa omatoimisesti paljon tietoa. Informaattikon apua ei niinkään kaivata tietojen etsimisessä vaan enemmänkin sen analysoimisessa. Neuvonta on usein sitä, että informaattikko arvioi tiedon merkitystä ja eri lähteiden käyttöä, toteaa Mäkinen.

Eniten EU-tilastotietopalveluun ottavat yhteyttä yritykset, seuraavaksi eniten opiskelijat ja tutkijat. Lähes neljäsosa kyselyistä on englanninkielisiä. Tietopalvelun lisäksi Tilastokeskus järjestää asiakkaille säännöllisesti kursseja Eurostatin tietokantojen käytössä.

18 prosenttia, kysymyksiä 36 prosenttia ja kiitoksia 10 prosenttia. Kehitysehdotuksia oli selvästi enemmän ja kriittistä palautetta vähemmän kuin edellisvuonna.

Asiakassuhteiden kehittäminen yhteistyössä asiakkaiden kanssa on yksi Tilastokeskuksen strategisista tavoitteista. Vuonna 2006 järjestettiin useita asiakastapaamisia eri asiakassegmenteille. Henkilöstön palveluvalmiutta parannettiin järjestämällä asiakas-

vastaaville koulutustilaisuuksia ja julkaisemalla Asia-kasvastaavan käsikirja.

Tilastokeskus tunnettu organisaatio

Tiedotteita julkaistiin 74 ja uutta tilastotietoa sisältäviä ns. tilastojulkistuksia lähes 700. Vuoden alusta alkaen kaikki tiedotteet ja tilastojulkistukset ilmestyivät myös ruotsiksi. Vuonna 2006 järjestettiin kahdeksan tiedotustilaisuutta, joista osa yhteistyössä muiden organisaatioiden kanssa. Tiedotusvälineet uutisoivat Tilastokeskuksen tietoja edelleen runsaasti. Eniten julkaisuutta saivat suhdannetilastot sekä väestötilastot, työvoimatutkimus, asuntojen hintatilastot ja kuluttajabarometri.

Valtaosa uutisoinnista oli myönteistä tai neutraalia, kriittisiä uutisista oli vain 0,8 prosenttia. Kansantalouden tilinpidon menetelmä uudistus nosti keskusteluun tilastojen luotettavuuden. Keskustelu osoitti, miten tärkeää on käyttäjien hyvä informointi tulossa olevista muutoksista ja tilastojen kehittymisestä.

Taloustutkimuksen vuonna 2006 tekemän VIP-yrityskuvatutkimuksen mukaan Tilastokeskus on kolmanneksi tunnetuin julkisen sektorin organisaatio. Tilastokeskuksen tunti kolme viidestä julkisista palveluista arvioineesta päättäjistä. Yleisarvosanavertailussa Tilastokeskus sijoittui toimialan neljänneksi. Eniten päättäjät arvostivat Tilastokeskuksen tuotteiden ja palvelujen laatua.

Myös Taloustutkimuksen Yritysviestintätutkimuksessa Tilastokeskus oli julkishallinnon kärkeä, sillä Tilastokeskusta paremmin sijoittui vain kaksi julkisen hallinnon organisaatiota. Tilastokeskuksen viestinnän vahvuuksiksi koettiin muun muassa luotettavuus, viestinnän avoimuus ja tiedottaminen verkkosivuilla.

Tilastokirjaston verkkopalvelut suosittuja

Tilastokirjasto on kaikille avoin tilastoalan keskuskirjasto, joka hoitaa laajasti sekä kotimaisia että kansainvälisiä tiedonhankintatehtäviä. Tilastokeskuksen työntekijöiden lisäksi Tilastokirjaston asiakkaita ovat elinkeinoelämä, opiskelijat, tiedotusvälineet ja julkishallinto. Vuonna 2006 asiakkaita 12 prosenttia oli ulkomalaisia.

Vuonna 2006 jatkettiin yhteistyötä muun muassa Kansallisarkiston ja Kansalliskirjaston kanssa. Kansallisarkistoon siirrettiin pysyvästi säilytettäviä asiakirjasarjoja 211 hyllymetriä. Kansalliskirjaston digitointikeskuksen kanssa toteutettiin pilottihanke,

Puhelinhaastattelukeskuksen esimiehenä toimii Matti Simpanen (vasemmalla), jonka työhön kuuluu keskuksen toiminnan vetäminen, suunnittelu ja kehittäminen. Kuvassa haastattelijoista Auli Köngäs, Anna-Mari Kouki, Ulla Arkkio, Lars Olenius, Terttu Heino sekä yksi kolmesta haastattelutyön ohjaajasta, Anna-Kaarina Potila.

Soitamme sinulle

Tilastokeskuksessa toimii puhelinhaastattelukeskus, jossa työskentelee 35–40 haastattelijaa. Vuonna 2006 sieltä tehtiin yli 95 000 haastattelua. Puhelinhaastattelukeskus on osa Tilastokeskuksen haastatteluorganisaatiota, johon kuuluu lisäksi eri puolilla Suomea toimivat tilasto- ja rajahaastattelijat, yhteensä yli 200 haastattelijaa.

Tilastokeskuksen henkilö- ja kotitalouspohjaisiin tutkimuksiin henkilöt valitaan yleensä satunnaisotannalla. Näille kohdehenkilöille lähetetään etukäteen kirje, jossa kerrotaan Tilastokeskuksesta, tutkimuksen taustoista ja tietosuojasta. Suomessa puhelinpeittävyys on hyvin korkea ja puhelinnumero löytyy noin 95 pro-

sentille otokseen osuneista. – Matkapuhelinten yleistyminen näkyy haastattelutyössä: kun vuonna 2000 alle 40 prosenttia henkilöhaastatteluista tehtiin matkapuhelinnumeroihin, nykyisin matkapuhelinnumeroihin tehtyjen haastattelujen osuus on jo 80 prosenttia, kertoo puhelinhaastattelukeskuksen esimies Matti Simpanen.

Matkapuhelinten käyttö tuo kuitenkin myös uusia ongelmia haastattelutyöhön. – Kaikki eivät mielellään vastaa puhelimeen silloin, kun soittajan numero ei ole tuttu. Joudumme miettimään erilaisia keinoja, miten motivoida vastaajia osallistumaan haastatteluihin, Simpanen sanoo.

jossa digitoitiin vanhoja väestö- ja vaalitulastoja. Se oli alku projektille, jonka tavoitteena on digitoida kaikki Suomen virallisen tilaston ennen vuotta 1950 painetut aineistot.

Tilastokirjasto tuotti tietoja verkkotilastojen hakupalveluun WebStatiin, josta voi hakea Internetissä olevaa ilmaista tilastoaineistoa ja tietokantoja eri puolilta

maailmaa. WebStat on osa kansallista Tieteen linkkitalo-tiedonhakupalvelua.

Tiedon ilmaisen verkkojakelun myötä Tilastokirjaston perinteisten lainausten määrä on viime vuosina pienentynyt. Vuonna 2006 lainaukset vähenivät edelleen, mutta tietopalvelupyyntöjen määrä pysyi ennallaan.

Talous pysyi tasapainossa

Tilastokeskuksen taloustilanne säilyi vakaana. Toiminnan kokonaiskustannukset olivat 54,6 miljoonaa euroa, ja rahoitusta oli käytössä yhteensä 61,9 miljoonaa euroa. Maksullisen toiminnan tulot kasvoivat hieman.

TOIMINNAN kokonaiskustannukset vuonna 2006 olivat 54,6 miljoonaa euroa, mikä oli 2,6 prosenttia edellisvuotista enemmän. Kokonaiskustannuksista 73 prosenttia oli palkkakustannuksia. Palkkaus- ja kulusmenot kasvoivat edellisvuodesta, kun taas investointimenot pienenevät hiukan.

Tilastokeskus käytti käyttöomaisuuden hankintaan 1,0 miljoonaa euroa, mikä oli 17 prosenttia vähemmän kuin edellisvuonna. Investoinneista suurin osa, noin 79 prosenttia, oli aikaisempien vuosien tavoin tietotekniikkahankintoja.

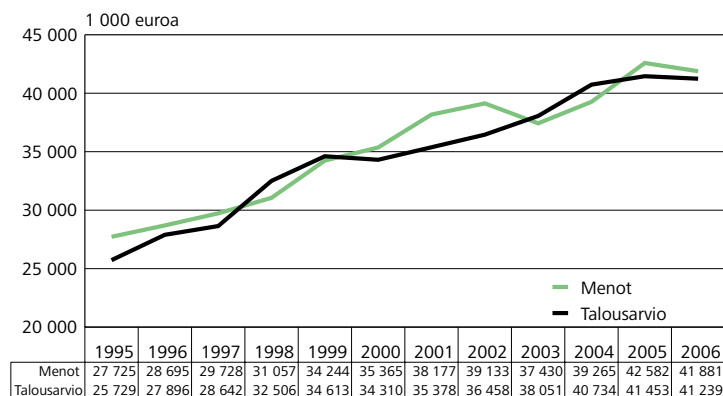
Rahoitus

Tilastokeskuksella oli rahoitusta käytössään kaikkiaan 61,9 miljoonaa euroa, mikä oli 0,3 miljoonaa euroa edellisvuotista enemmän. Käytettävissä oleva rahoitus pysyi lähes ennallaan edellisvuoteen verrattuna.

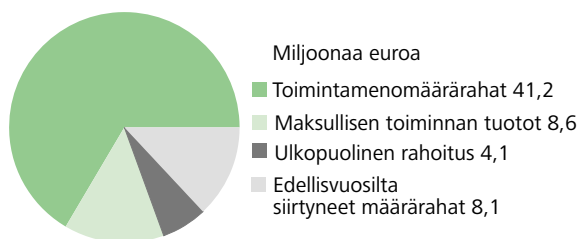
Rahoituksesta 67 prosenttia tuli toimintameno- määrärahana valtion budjetista. Maksullisen toiminnan osuus oli 14 prosenttia ja ulkopuolisen rahoituksen osuus 7 prosenttia. Loppuosa rahoitettiin edellisvuosien siirtomäärärahoista.

Valtion talousarviossa toimintameno määrärahana

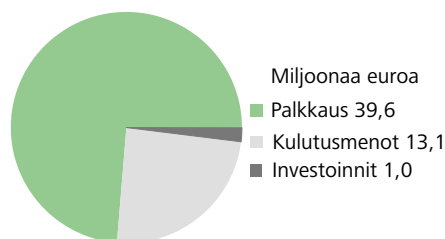
Tilastokeskuksen budjettirahoitus ja -menot 1995–2006

Rahoituslähteet 2006

Menorakenne 2006

saatiin 41,2 miljoonaa euroa. Edellisvuodelta siirtynyt määräraha oli 8,1 miljoonaa euroa. Maksullinen toiminta ja EU:lta saatu rahoitus nettobudjetoitiin toimintamäärärahoihin. Vuodelle 2007 siirtyi toimintamäärärahoja 8,6 miljoonaa euroa.

Tärkeitä rahoituslähteitä olivat myös yhteistyöhankkeet ja Tilastokeskuksen talousarvion ulkopuolinen rahoitus, jota saatiin 4,1 miljoonaa euroa. Siitä EU-rahoitusta erilaisiin tilastojen kehittämishankkeisiin oli 2,9 miljoonaa euroa. Lisäksi käytettävissä oli 1,2 miljoonaa euroa muuta ulkopuolista rahoitusta, jota saatiin pääosin erilaisista yhteistyöhankkeista muiden valtion virastojen ja laitosten kanssa.

Maksullinen toiminta

Maksullisen toiminnan tuotot kasvoivat hieman edellisvuodesta. Maksullisesta toiminnasta kertyi tuottoja 8,6 miljoonaa euroa. Toiminnan tulos oli 0,3 miljoonaa euroa alijäämäinen. Alijäämä johtui julkaisuvaraston arvostustavan muutoksesta.

Vuonna 2006 käyttäjämäärän osuus tuotoista oli 11 prosenttia eli jonkin verran edellisvuotista pienempi.

Käyttäjämäärä saadaan vähentämällä maksullisen toiminnan tuotoista sen omat erilliskustannukset.

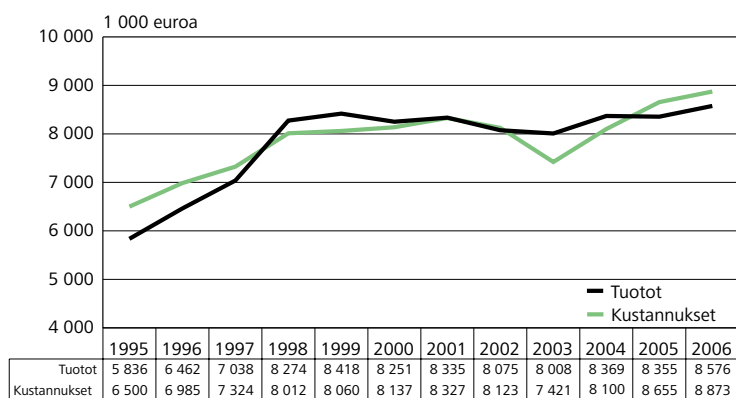
Asiakasryhmistä valtio vähensi hieman ostojaan, mutta kuntasektorin ostojen määrä lisääntyi, joten julkisen sektorin osuus pysyi lähes samana kuin edellisvuonna. Yritysten osuus Tilastokeskuksen palveluiden käyttäjistä kasvoi hieman. Tuoteryhmittäin tarkasteltuna erityisselvitysten, rekisteripalvelujen sekä sähköisten tuotteiden ja palvelujen tulot kasvoivat. Julkaisujen ja haastattelupalveluiden myyntitulot vähenivät hiukan.

Tilastokeskuksen taseen loppusumma oli 7,2 miljoonaa euroa. Pääosa omaisuudesta, 2,9 miljoonaa euroa, oli käyttöomaisuutta ja siitä suurin osa atklaitteita ja -ohjelmistoja. Käyttöomaisuuden arvo kasvoi edellisvuodesta 12,6 prosenttia. Vaihto-omaisuuden eli julkaisuvaraston arvo oli 0,26 miljoonaa euroa. Rahoitusomaisuuden suurin erä olivat 1,7 miljoonan euron myyntisaamiset.

Maksullisen toiminnan tunnusluvut 2005–2006

	2005 1 000 euroa	2006 1 000 euroa
Tuotot	8 355	8 576
Kustannukset		
Maksullisen toiminnan erilliskustannukset	7 348	7 671
Käyttäjämäärä	1 007	904
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista	1 307	1 201
Kokonaiskustannukset	8 655	8 873
Ylijäämä (+)/alijäämä (-)	-300	-297

Maksullisen toiminnan tuotot ja kustannukset 1995–2006

Osaaminen lisääntyy jakamalla

Henkilöstön ikääntyminen ja kasvava eläköityminen asettavat haasteita henkilöstösuunnittelulle. Tilastokeskuksessa on kiinnitetty erityistä huomiota osaamisen siirtämiseen ja työuran hallintaan.

VUODEN 2006 lopussa Tilastokeskuksessa oli 1 087 työntekijää, joista haastattelihoita oli 232. Henkilötyövuosien määrä oli 946, näistä haastattelihoita oli 141. Naisia oli 60 prosenttia henkilöstöstä. 67 prosenttia henkilöstöstä oli suorittanut alimman korkea-asteen tutkinnon tai korkeakoulututkinnon.

Henkilötyövuosien määrä (haastattelijat pois luki) väheni viidellä edellisestä vuodesta. Henkilöstön lähtövaihtuvuus oli 1,9 prosenttia, hieman suurempi

kuin edellisvuonna. Keskimääräinen palveluksessaoloaika oli 17 vuotta. Henkilöstön keski-ikä (ilman haastattelihoita) oli kertomusvuoden lopussa 47 vuotta.

Osaaminen

Tilastokeskus käytti henkilöstön kouluttamiseen 887 000 euroa eli 937 euroa henkilötyövuotta kohti. Koulutusmenot pienenevät edellisvuodesta ja opiskeluun käytettiin vähemmän aikaa.

Tilasto-osaamisen koulutusohjelma vakiinnutettiin osaksi Tilastokeskuksen perehdyttämishjelmaa. Lisäksi toteutettiin muita koulutusohjelmia, jotka liittyivät johtamis- ja esimiestyöhön, tuote- ja palvelutunte- mukseen sekä projektityöskentelyyn.

Osaamisen siirtämisen tueksi aloitettiin uusi mentorointiohjelma sekä esimies- ja asiantuntijaurien toimintamallin suunnittelu eli ns. urapolkuhanke. Tilastokeskus päätti osallistumisesta Työterveyslaitoksen Menestyväksi senioriksi -tutkimushankkeeseen, jossa kehitetään uudenlaista menetelmää työuran hallinnan tueksi. Hanke alkoi vuoden 2007 alussa. Oppimista ja tiedon jakamista tukee myös vuonna 2006 avattu uusi intranet.

Työhyvinvointi

Työterveyshuollon ja työsuojelun painopisteinä olivat vuonna 2006 stressinhallinta ja ikäjohtaminen. Nämä teemat olivat esillä myös koko henkilöstölle suunnatussa Studia Generalia -luentosarjassa. Lisäksi järjes-

Tilastokeskus tarjoaa monipuolisia tehtäviä

Tilastokeskuksen henkilöstön siirtyminen eläkkeelle lisääntyy lähivuosina. Vuonna 2006 Tilastokeskus päivitti senioriselvityksen, jossa tarkastellaan eläköitymisen ohella yli 50-vuotiaiden työntekijöiden ikä-, koulutus, ja ammattirakennetta. – Selvityksellä pyritään tukemaan henkilöstöresurssien suunnittelua ja rekrytointia, kertoo mm. rekrytointiasioita hoitava henkilöstösuunnittelija Sanni Jormakka.

Tilastokeskuksen Henkilöstö 2010 -ohjelmassa tavoitteeksi asetetaan organisaation uudistuminen ja jatkuva oppiminen. Uudet työntekijät perehdytetään systemaattisesti tilastoalaan ja uusiin työtehtäviin. Myös sisäistä liikkuvuutta ja tehtäväkiertoa kannustetaan. – Tilastokeskuksessa panostetaan henkilöstön kehittämiseen ja työhyvinvointiin. Henkilöstö 2010 -ohjelman käytännön toteutusta esiteltiin vuonna 2006 YK:n Euroopan talouskomission Tilastokongressissa, ja se sai paljon kiinnostusta osakseen, mainitsee Jormakka.

Henkilöstölle tehdyissä työtyytyväisyystutkimuksissa on toistuvasti korostunut tyytyväisyys työnantajakuvaan. Myös työpaikan varmuuteen ollaan Tilastokeskuksessa tyytyväisiä.

– Tilastokeskuksen tavoitteena on tarjota pysyviä palvelussuhteita. Yli 90 prosenttia työntekijöistämme on vakituisessa palvelussuhteessa, Jormakka sanoo.

Lisätietoa Tilastokeskuksesta työnantajana:
www.tilastokeskus.fi/tyonantaja

Henkilöstö 2005–2006

	2005	2006
Henkilöstömäärä, kuukausipalkkaiset	859	844
Naisten osuus, %	60	60
Keski-ikä, vuotta	46	47
Palveluksessaolovuodet keskimäärin	16	17
Koulutuskustannukset palkkakustannuksista, %	2,5	2,2
Koulutettavapäivät/henkilötyövuosi	3,4	2,6

tettiin kuntoutusta sekä muuta työkykyä ylläpitävää toimintaa.

Henkilöstön terveydenhoitoon käytettiin kertomusvuonna 558 000 euroa eli 589 euroa henkilötyövuotta kohti. Terveydenhoidon kokonaiskustannukset kasvoivat hieman edellisvuodesta.

Tilastokeskuksen johtamista ja esimiestyötä linjaa johtamispolitiikka, jonka perustana ovat yhtenäiset toimintatavat, yhtenäinen arvopohja ja vuorovaikutteisuus. Vuonna 2006 toteutettiin muun muassa kehityskeskusteluihin ja tavoitteiden asettamiseen liittyvää valmennusta. Myös tiiminvetäjille ja heidän esimiehilleen järjestettiin tiimien toimintaan liittyvää ohjausta.

Tilastokeskus järjesti kertomusvuonna ensimmäistä kertaa sisäisen laatupalkintokilpailun, jossa palkittiin viraston yhtenäisyyttä ja strategian toteutumista tukevia innovaatioita, toimintatapoja ja hankkeita. Laatupalkinnon saivat tilastojen julkistamisjärjestelmä ja vuokratilastojen kokonaisuudistus. Lisäksi kunniainnalla palkittiin yritysten suhdanteet -yksikön työhyvinvointiryhmä. Kilpailu järjestetään jatkossa vuosittain.

Tilastokeskuksessa tehdään vuosittain henkilöstötutkimus. Vuoden 2007 alussa tehdyn tutkimuksen mukaan työtyytyväisyys lisääntyi hieman edellisvuodesta. Työtyytyväisyysindeksi oli korkeampi kuin samaa työtyytyväisyysbarometriä käyttävissä muissa valtion organisaatioissa keskimäärin. Työoloihin, työnantajakuvaan ja työpaikan varmuuteen oltiin selvästi tyytyväisempiä kuin valtion organisaatioissa keskimäärin.

EU-puheenjohtajuus toi haasteita myös tilastoalalle

Tilastokeskuksen kansainvälinen toiminta painottui Euroopan unionissa tehtävään yhteistyöhön. Suomen EU-puheenjohtajuuskaudella Tilastokeskus johti EU:n neuvoston tilastotyöryhmää, joka käsitteli ennätysellisen paljon tilastosäädöksiä.

TILASTOKESKUS osallistui edelleen aktiivisesti EU:n tilastoviraston Eurostatin työryhmien ja komiteoiden työhön. Vuonna 2006 Eurostatin tärkeimpiä kehittämiskohteita olivat muuttoliiketilastot, koulutustilastot, yritystoiminnan rakennetilastot sekä toimialaluokituksen uudistaminen. Uusia EU:n tilastosäädöksiä valmistui vuoden 2006 aikana yhteensä 28, niistä Tilastokeskuksen toimintaan vaikuttaa 20.

Tilastokeskus toimi Suomen EU-puheenjohtajuuskaudella heinä-joulukuussa EU:n neuvoston tilastoasioita käsittelevän työryhmän puheenjohtajana. Tilastotyöryhmä käsittelee kaikki Euroopan komission tilastoja koskevat säädösesitykset. Kauden aikana käsiteltiin ennätysellisen monta tilastoalan säädösesitystä, kaikkiaan 19.

EU:n tilastovirastojen päälliköistä koostuva tilasto-ohjelmakomitea (SPC) kokoontui vuoden aikana kolme kertaa. Kokousten pääaiheita olivat EU:n tilasto-ohjelma vuosiksi 2006–2008 sekä Euroopan tilastojärjestelmän käytännösesäntöjen (Code of Practice) toimeenpano.

Tilastokeskuksen pääjohtajalla kansainvälisiä luottamustehtäviä

YK:n tilastokomissio kokoontui maaliskuussa. Kokouksessa aiheina olivat muun muassa teollisuustilasto-ohjelman arviointi, integroidut taloustilastot ja vuosituhattavoitteiden saavuttamista kuvaavien indikaattoreiden laatu. Tilastokeskuksen pääjohtaja Heli Jeskanen-Sundström valittiin kokouksessa yhdeksi komission kolmesta varapuheenjohtajasta. Komissiossa on edustettuna kerrallaan 24 maata, ja Tilastokeskuksen pääjohtaja edustaa hallituksessa ns. läntistä maaryhmää.

Kesäkuussa järjestettiin YK:n Euroopan talouskomission Tilastokonferenssin (CES) vuosikokous, johon osallistui valtuuskuntia 53 eri maasta ja 16 kansainvä-

lisestä järjestöstä. Konferenssissa käsiteltiin laatukehikkoja, globalisaatiotilastoja sekä terveystilastoja.

OECD:n tilastokomitea piti yleiskokouksensa kesäkuussa. Sen aiheina olivat muun muassa kansantalouden tilinpitouudistuksen eteneminen, yrittäjyyden kansainväliset mittarit sekä kehitysmaiden kanssa tehtävä tilastoalan yhteistyö. Tilastokeskuksen pääjohtaja valittiin kokouksessa tilastokomitean hallituksen jäseneksi.

Tilastoalan kokouksia Suomessa

Maailman johtavat kansantulon ja tulonjaon tutkijat kokoontuivat elokuussa Joensuuhun Tilastokeskuksen järjestämään kansainvälisen tulo- ja varallisuustutkimuksen järjestön IARIWin (International Association for Research in Income and Wealth) 29. yleiskokoukseen. Kokoukseen osallistui lähes 300 asiantuntijaa 42 maasta.

Marraskuussa Tilastokeskus järjesti yhdessä Eurostatin kanssa kolmipäiväisen EU-SILC-konferenssin. EU-SILC eli eurooppalainen tulo- ja elinolututkimus kattaa kaikki 25 EU-maata sekä useita muita maita.

Tilastoalan yhteistyötä kehitettiin myös vierailujen ja tapaamisten avulla. Tilastokeskuksessa vieraili vuoden aikana Yhdysvaltojen, Itävallan, Slovenian ja Perun tilastovirastojen sekä Eurostatin johtoa. Tilastokeskus oli isäntänä kaikkiaan 54 kansainvälisessä vierailutapahtumassa Suomessa.

Konsultointi painottui uusiin EU-maihin

Tilastokeskus oli vuonna 2006 mukana 28 konsultointihankkeessa. Hankkeita oli vähemmän kuin edellisellä vuonna. Yksittäisiä konsultointitapahtumia oli ulkomailla 56 ja Suomessa 22.

Latviassa saatiin päätökseen sosiaali- ja ympäristötalustoja sekä menetelmäasioita koskeva projekti. Kroatiaa aloitettiin kaksivuotinen julkisen sektorin rahoitustalustoja käsittelevä hanke. Tilastokeskus oli

mukana myös Tanskan tilastoviraston Kroatia-hankkeissa, jotka liittyivät aluetilinpitoon ja työvoimatilastoihin. Kertomusvuonna toteutettiin myös Tšekissä haastattelutoiminnan kehittämistä koskeva projekti.

Venäjän tilastoviraston kanssa jatkettiin kahdenvälistä yhteistyötä. Erilaisia osahankkeita toteutettiin kahdeksan. Lisäksi Venäjän kanssa käynnistettiin kulluttajahintaindeksien kehittämiseen liittyvä EU-hanke sekä osallistuttiin Saksan tilastoviraston EU-hankkeeseen Venäjän yritysrekisterin kehittämiseksi.

Pienempiä hankkeita toteutettiin muun muassa Armenian, Bulgarian, Liettuan, Puolan, Romanian, Serbian, Ukrainan ja Viron kanssa.

Kansainvälinen hintavertailu kertoo Suomen hintatason

Tilastokeskus on ollut Eurostatin ja OECD:n koordinoiman kansainvälisen hintavertailututkimuksen Pohjois-Euroopan ryhmän vetäjä vuodesta 1999 lähtien. – Me ohjaamme Tilastokeskuksesta käsin yksityistä kulutusta koskevia hintatutkimuksia Pohjoismaissa, Baltian maissa, Isossa-Britanniassa, Irlannissa, Alankomaissa ja Belgiassa, kertoo Harri Kananoja, joka toimii Tilastokeskuksen viisihenkisen hintavertailutiimin vetäjänä.

Hintatasovertailuissa tarkastellaan samantyyppisten hyödykkeiden hintoja eri maissa. Ryhmään kuuluvat maat hyväksyvät yhteisissä kokouksissa hintavertailuun valittavat hyödykkeet, joiden tulee edustaa mahdollisimman hyvin maiden kulutusrakennetta. Kaikkiaan hintavertailussa on noin 3 000 erilaista hyödykettä, sekä tuotteita että palveluita. – Meihin otetaan lähes päivittäin yhteyttä jostakin maasta ja kysytään käytännön ohjeita siitä, millaisia tuotteita ja palveluja vertailuun voidaan ottaa mukaan. Tuotetietämys onkin tässä työssä tärkeää, sanoo Kananoja, joka on koulutukseltaan ekonomi.

Yhteydenpito edellyttää myös matkustamista. Eri-laisten suunnittelu- ja ryhmäkokousten lisäksi Tilastokeskuksen edustajat käyvät kerran vuodessa kaikissa ryhmän 11 maassa tutustumassa niiden kulutusmarkkinoihin ja tuotteisiin. Tiimi onkin yksi eniten matkaavia Tilastokeskuksessa.

Tilastontuottajat tiiviissä yhteistyössä

Eri tilastontuottajista koostuva Suomen virallisen tilaston (SVT) neuvottelukunta jatkoi vuonna 2006 virallisen tilaston konseptin uudistamista. Neuvottelukunta päivitti SVT-laatukriteereitä sekä luetteloï Suomen virallisen tilaston tilastot ja julkaisusarjat.

SVT-NEUVOTTELUKUNTA toimii tilastoja tuottavien viranomaisten yhteisenä foorumina Suomen virallisen tilaston julkaisemiseen ja kehittämiseen liittyvissä asioissa. Neuvottelukunnassa on mukana Tilastokeskuksen lisäksi seitsemän muuta virastoa ja laitosta.

Valtion tilastotoimen kustannukset viranomaisittain 2005–2006, 1 000 euroa

	2005	2006
Ilmailulaitos	409	79 ¹⁾
Ilmatieteen laitos	289	295
Kansanterveyslaitos	460	460 ²⁾
Maanmittauslaitos	240	300
Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus	769	842
Maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus	2 688	2 366
Merenkulkulaitos	362	363
Metsäntutkimuslaitos	2 140	2 075
Ratahallintokeskus	85	86
Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos	598	638
STAKES	2 285	3 025
Suomen ympäristökeskus	3 060	3 040
Tiehallinto	63	61
Tilastokeskus	53 234	54 596
Tullihallitus	2 339	2 374
Työministeriö	475	483
Vakuutusvalvontavirasto	185	193
Yhteensä	69 681	71 276

1) Ilmailulaitoksen organisaatiouudistus 1.1.2006; vain Ilmailuhallinnon kustannukset.

2) Edellisen vuoden tieto.

Neuvottelukunta asetettiin toiselle toimikaudelle vuosiksi 2006–2009.

Kertomusvuonna neuvottelukunta jatkoi Suomen virallisen tilaston konseptin selkiyttämistä. SVT:n laatukriteerit ja uusien tilastojen arviointiin käytetty esittelypohja päivitettiin vastaamaan Euroopan tilastojärjestelmän käytännesääntöjen (Code of Practice) vaatimuksia. Lisäksi aloitettiin laatuselosteen rakenteen uudistaminen käytännesääntöjen mukaiseksi sekä julkaisuohjeen päivitys.

Suomen virallisen tilaston tilastoja ja julkaisusarjoja koskevat luettelot valmistuivat vuoden 2006 aikana. Vuoden lopussa Suomen viralliseen tilastoon kuului 295 tilastoa. Suomen viralliseen tilastoon hyväksyttiin kahdeksan uutta tilastoa ja kaksi julkaisua.

Työnjakoa selvitettiin

Maa- ja metsätalousministeriön asettama työryhmä selvitti maataloutta, maaseutua ja elintarviketurvallisuutta koskevien tilastojen ja niihin liittyvän tietopalvelun kehitystarpeita sekä tilastoinnin organisointivaihtoehtoja. Yhteistyön tiivistämiseksi ehdotettiin koordinoitutyöryhmää, johon kuuluisi edustajia Tilastokeskuksesta, Suomen ympäristökeskuksesta sekä maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalta. Myös ulkomaankauppatilastoinnin kehittämistä ja uudelleenorganisointia selvittämään asetettiin työryhmä, joka esitti yhteistyöryhmän perustamista.

Tilastokeskuksen ja kauppa- ja teollisuusministeriön välinen energiatilastoja koskeva yhteistyösopimus hyväksyttiin kertomusvuonna. Sopimuksen mukaan Tilastokeskus laatii energiatilastot ja niihin liittyvät raportoinnit.

Tilastokeskus keräsi vuonna 2006 ensimmäistä kertaa ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen opiskelija- ja tutkintotiedot opetushallinnolle. Opetushallinto ei enää jatkossa kerää näitä tietoja, vaan tiedonkeruu on keskitetty Tilastokeskukselle.

Perusrekistereiden ylläpitäjien yhteistyöelimen Rekisteripoolin viides ja samalla viimeinen kaksivuotiskausi päättyi vuoden 2006 lopussa. Poolin toiminta on perustunut vuoden 2004 lopulla valmistuneen Yhteistyöstrategia 2010 -ohjelman linjauksiin. Rekisteripoolin käynnistämää Perusrekisterit-kirjan päivitystä jatkettiin. Rekisteripoolin toiminta jatkuu uudessa muodossa Perusrekisteriasiain neuvottelukunnassa, joka asetettiin keväällä 2007.

Tilastotoimen kustannukset kasvoivat hieman

Vuonna 2006 tilastotoimi julkaisi 258 julkaisunimikettä, joista 220 oli säännöllisesti ilmestyviä. Säännöllisten julkaisujen määrä kasvoi edellisestä vuodesta neljällä.

Tilastokeskuksen säännöllisesti ilmestyvien vuosijulkaisujen valmistumisajat pitenevät puoleltoista viikolla. Muun tilastotoimen vuosijulkaisujen valmistumisajat lyhenivät hieman. Kuukausitilastojen valmistumisajat lyhenivät Tilastokeskuksessa, mutta muussa tilastotoimessa pitenevät hieman. Neljännesvuositilastojen tuotanto hidastui muussa tilastotoimessa kahdella viikolla, mutta Tilastokeskuksessa vain vähän.

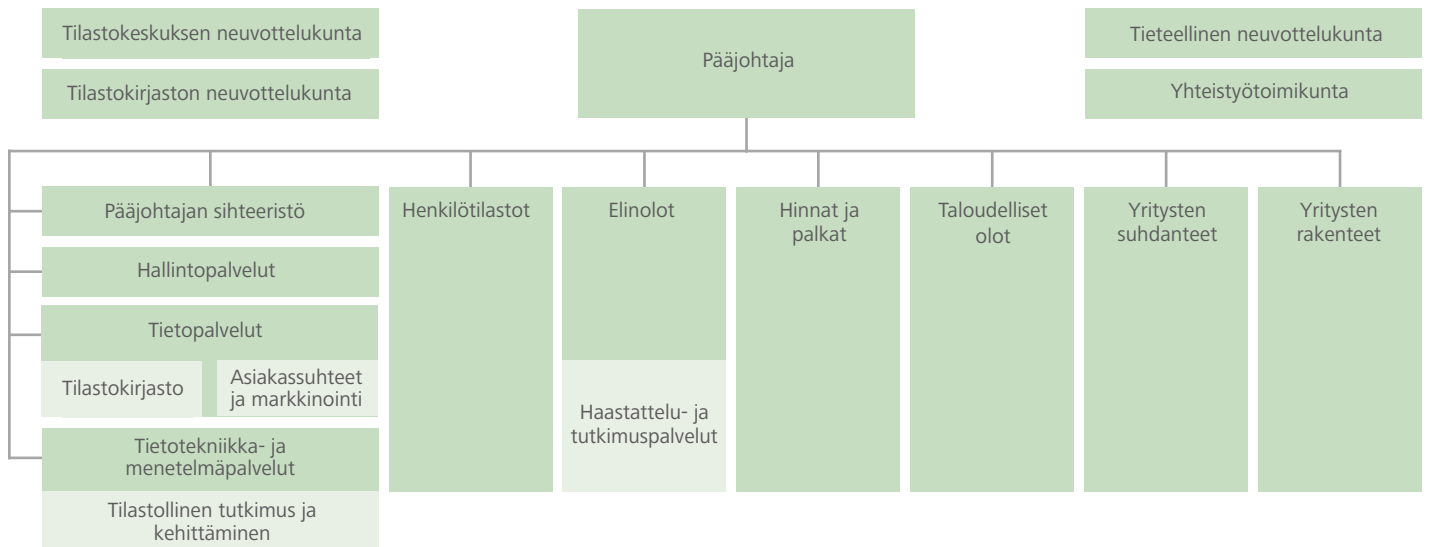
Valtion tilastotoimen kustannukset olivat 71,3 miljoonaa euroa, mikä oli 1,6 miljoonaa euroa edellisvuotta enemmän. Kustannukset kasvoivat runsaat 2,3 prosenttia edellisvuodesta. Muun tilastotoimen kustannukset kasvoivat 1,4 prosenttia ja Tilastokeskuksen kustannukset 2,6 prosenttia.

Valtion tilastotoimen tilastoryhmittelyn mukaan eniten voimavaroja käytettiin yrityksiä kuvaaviin tilastoihin, lähes 8 miljoonaa euroa. Toiseksi eniten varoja käytettiin työmarkkinoiden tilastointiin, 6,3 miljoonaa euroa. Lähes saman verran käytettiin maa-, metsä- ja kalatalouden tilastointiin. Ympäristöä ja luonnonvarojen koskevaan tilastotuotantoon käytettiin 5,6 miljoonaa euroa.

Valtion tilastotoimen kustannukset tilastoryhmittäin 2006, 1 000 euroa

	TK	Muut	Yht.
Asuminen	1 112		1 112
Elinolot	2 382		2 382
Energia	545		545
Hinnat ja kustannukset	3 883		3 883
Julkinen talous	1 352		1 352
Kansantalous	3 771		3 771
Kauppa	319	2 374	2 693
Koulutus	3 700		3 700
Kulttuuri ja viestintä	1 176		1 176
Liikenne ja matkailu	2 244	589	2 833
Maa-, metsä- ja kalatalous	279	5 921	6 200
Oikeus	1 737		1 737
Palkat ja työvoimakustannukset	2 096		2 096
Palvelut	65		65
Rahoitus ja vakuutus	1 450	193	1 643
Rakentaminen	667		667
Sosiaaliturva	0	1 513	1 513
Teollisuus	1 307		1 307
Terveys	887	1 972	2 859
Tiede, teknologia ja tietoyhteiskunta	1 247		1 247
Tulot ja kulutus	3 888		3 888
Työmarkkinat	5 835	483	6 318
Vaalit	398		398
Väestö	4 397		4 397
Ympäristö ja luonnonvarat	1 958	3 635	5 593
Yritykset	7 901		7 901
Yhteensä	54 596	16 680	71 276

Tilastokeskuksen organisaatio

Tilastokeskuksen neuvottelukunta 2006

Alivaltiosihteeri Martti Hetemäki
Valtiovarainministeriö
Puheenjohtaja

Pääjohtaja Heli Jeskanen-Sundström
Tilastokeskus
Varapuheenjohtaja

Pääjohtaja Lea Kauppi
Suomen ympäristökeskus

Johtaja Christel von Martens
Suomen Kuntaliitto

Tutkimuspäällikkö Antti Siikanen
Tilastokeskus
Henkilöstön edustaja

Professori Pirjo Stähle
Lappeenrannan teknillinen yliopisto

Johtaja Hannu Uusitalo
Eläketurvakeskus

Rehtori Perttu Vartiainen
Joensuun yliopisto

Ylijohtaja Jarmo Hyrkkö
Tilastokeskus
Pysyvä asiantuntija

Kehittämispäällikkö Leena Söder
Tilastokeskus
Sihteeri

Yhteystiedot

Käyntiosoite: Työpajankatu 13, Helsinki

Postiosoite: 00022 TILASTOKESKUS

Puhelin (09) 17 341

Faksi (09) 1734 2750

www.tilastokeskus.fi

etunimi.sukunimi@tilastokeskus.fi

*Vuosikertomuksen toimitus: Tilastokeskuksen viestintä • Ulkoasu: Irene Matis, Tilastokeskuksen viestintä,
Marita Potila, Tilastokeskuksen julkaisupalvelut • Valokuvat: Erkki Oksanen • Painatus: Savion Kirjapaino Oy*

